

A lélek gyümölcse

Lukács 12,31-37

Pünkösöd II. napja

1953. május 25.

Tavasszal a fákon nagy levélváltás történik. A száraz leveleket, amiket nem sodort le az őszi nagy lombhullás, amikkel hiába birkózott a téli szél, amik még tavaszféllal is ott éktelenkedtek az éledni kezdő fán, letolja az új levél. Lehull a zörgő száraz, halott levél, s kihajt az üde zöld új levél.

Így van az ember életében is, mikor beköszönt a Lélek nagy tavasza. Amikkel hiába birkóztunk addig, amikkel szemben erőtlenné bizonyult minden egyhangú akarati erőfeszítésünk, szépen, csendben, hangtalanul letolja az új élet, a Szent Lélek által fakasztott új élet. Ez a Szentlélek gyümölcse.

Ezt a nagy változást tárja elénk a mai ige is. Ebben a nagy változásban.

1. Nincs többé aggodalom, de van Isten Országának keresése

Az aggodalom rettentő hatalom. Nincs hatalma fölötté sem az emberi értelemnek, sem az emberi akaratnak. Belátja az ember, hogy értelmetlen balgatagság minden aggodalmaskodás: senkinek sem lett még több kenyere, melegebb ruhája, több tüzelője, nagyobb egészsége az aggodalmaskodás által. Az aggodalmaskodás nem termelő, hanem fogyasztó erő. Mégis tovább aggodalmaskodik. Belátja az ember, hogy az aggodalmaskodás tönkre teszi az életét. Megrontja az örömeit. A ma fénylő napsugarát eltakarja a holnap sötét felhőivel. Nappalát hajszás robottá teszi, éjjel pedig vele hál, s ráül a mellére, mint valami lidérc. Szabadulni szeretne tőle. Elhatározza, hogy nem fog többé aggodalmaskodni, mégis tovább aggodalmaskodik. Belátja az ember, hogy az aggodalmaskodás bűn. Bizalmatlanság azzal a gondviselő Istennel szemben, aki eddig is mindig Atyánknak mutatta magát, s aki nem szolgáltatott okot arra, hogy bizalmatlanok legyünk vele szemben. Talán még azt is belátja, hogy épp ezért minden aggodalmaskodás istensértés. Küzd is ellene, de az aggodalmaskodás erősebb, mint az ellene küzdő ember. Lehet, hogy ijedten veszi észre, mint megy tönkre lelki élete is az aggodalmaskodás fojtó kódében. Előtérbe nyomul a föld, s elhalványodik a menny. Hangszórót kap a test követelése, s csendes panasszá tompul a lélek sóvárgása. Egy pillanatra talán még arra is rádöbben, amit Pál mond Fil. 13,18-19-ben: Krisztus keresztségének ellenségei, kik mindig csak a földiekkel törődnek. Meg-meghököl egy-egy pillanatra, de azután tovább aggodalmaskodik.

Mikor valakiben elkövetkezik a Lélek tavasza, mikor elkezdi benne dolgozni a Szentlélek, egyszerre megtörik az aggodalmaskodás varázshatalma. A mai ige előtti részben is sokat beszél Jézus az aggodalmaskodásról, de a mai ige első versében már csak így szól: „Csak keressétek Isten országát és ezek mind megadatnak néktek.” A Szentlélek eltolta az aggodalmaskodást a földiekért az első helyről, s előhívta a zugolyából az utolsó helyről az Isten országát. Ez lett most a fő, s az aggodalmaskodás a földiekért leszorult az utolsó helyre. Váltás történt. Eddig a boldogságot kereste, most az üdvösséget. Eddig az Isten ajándékai után sóvárgott, most az Isten maga kell neki. Persze nem jelenti ez, hogy tétlenül, tátott szájjal a sültgalamb repülését várja. Földi kötelességeiben ezután is ugyanolyan pontos, de nem ül már rajta az aggodalom sötét árnya. Földi dolgait rábízta arra, aki a kereszten és a bűnbocsánatban Atyjának bizonyította meg magát.

Végbement-e már rajtad és benned ez a nagy váltás? Hányadik helyen áll nálad az Isten országa? Az első helyen, vagy az utolsón?

2. Ahol a Szentlélek elkezdi gyümölcset teremni, ott nincs többé félelem, de van élő reménység.

A Szentleket még nem nyert emberre nemcsak az aggodalmaskodás jellemző, hanem a félelem is. Az aggodalmaskodás is tulajdonképpen a félelem egyik formája. Az aggodalmaskodás félelem a jövőtől.

Maga a pünkösdi történet is igazolja ezt. A pünkösöd előtti tanítványcsapat telve van félelemmel, pünkösdkor a legyávábból, Péterből lesz a legbátrabb kiállású bizonyoságtévő.

A Szentlélek nélküli embernek ez a félelme kisebbrendűségi érzéséből fakad. Kicsinynek érzi magát a körülötte levő világgal szemben. Kicsinynek az Isten előtt is. Fél a nagy, hatalmas, szent Istentől. Ez nem gyermeki félelem. Ez a bűnös, bujkáló ember félelme a számonkérő bírótól. Ez a félelem szólal meg az Édenben elrejtőző Ádám ajkán is, mikor így szólt: „Szavadat hallám, megfélemlém és elrejtézem” (1.Móz 3,10). Mivel fél az Istentől, azért fél mindenki és minden mástól is. A félelem levegőjében él. Ez a félelem rabságban tartja (Zsid 2,15). Ott is fél, ahol nincs ok félelemre. Ez ellen sincs az ember kezében orvosság. A sötét szobától féltő gyermek, az elalvás előtt minden szögletet s az ágy alját is kikutató embernek ezerszer be lehet bizonyítani, hogy nincs semmi oka a félelemre, mégis mindig szorongani fog s mégis az fog az eszébe járni, hogy hátha most mégis van ok a félelemre.

Ezen a félelmen is csak a Szentlélek segíthet. A Szentlélek által merjük kiáltani Isten felé: Abba, azaz atyám! (Róm 8,15). Ez nem jelenti azt, hogy a Szentleket nyert ember nem érzi magát kicsinynek Isten előtt. Az ilyen ember érzi csak igazán nagynak Istent és igazán kicsinynek önmagát, de nincs már benne az alacsonyabbrendűség félelemérzése. Nem fél az Istentől, hiszen Krisztusban kiengesztelődött vele az Isten, hanem féli az Istent, ahogyan

a gyermek felnéz az apjára, tiszteli őt, hódol előtte. Nem a maga erőtelenségével és a világ hatalmával számol, hanem az Isten erejével, aki ezt üzeni neki: „Ne félj te kicsiny nyáj, mert tetszett a ti Atyátoknak, hogy néktek adja az országot!” Kicsiny a maga szemében, a világ szemében is, de tudja, hogy a nyáj egy kedves báránycsorda a jó Pásztor szemében, s ez eltölti őt élő reménységgel.

Végbement-e már rajtad és benned ez a nagy változás? A Lélek gyümölcszeként eltűnt-e belőled a félelem s elfoglalhatta-e helyét az élő reménység?

Jézus így folytatja a beszédét: „Adjátok el, amitek van és adjatok alamizsnát... a ti szívetek is.” (33-34.v.) Ez azt mutatja, hogy:

3. Ahol a Szentlélek elkezd valakiben gyümölcsöt teremni, ott nincs többé kapzsiság, de van szeretet.

A Szentlelket még nem nyert emberre nemcsak az aggodalmaskodás és a félelem jellemző, hanem a vagyongyűjtő szenvedély is. Természetes következménye ez a jövőtől féltő aggodalmaskodásnak. Mivel fél attól, hogy mit fog enni, ha esetleg nem lesz jó termés, halmozza kamrájában az ennivalót. Mivel szorongatja szívét az aggodalom, hogy mi lesz vele, ha megöregszik, vagy megbetegszik s nem fog tudni már dolgozni, tőkét gyűjtöget pénzben, földben, házban. Előbb csak a holnapját akarja biztosítani a vagyongyűjtéssel, de azután nem tud megállni. Erőt vesz rajta a gyűjtőszendély, s rabjává teszi. A szíve is a kincsgyűjtéssel lesz tele, s nem jut benne hely a felebarát nyomorúságának.

Vannak idők, amikor Isten igen kemény leckét ad az embernek arról, hogy a földi vagyon mennyire bizonytalan, mennyire nem lehet ráépíteni a jövőt. Amikor nem elég a tanítás, a saját bőrünkön szemlélteti a Mammon csalárd és mulandó voltát. A pénz elolvad, a föld, a ház elúszik, akármilyen görcsösen fogja is a kapzsiság befelé görbülő keze. Mire épít akkor az, aki ezekben vetette minden reményét.

Ahová azonban belép a Szentlélek, ott egyszerre döntő változás történik ezen a vonalon is. Lehullanak a Mammon bilincsei az ember szívéből. Meg tud válni a vagyonától, ha úgy hozza a sorsa, vagy így kívánja a felebarát nyomorúsága. Szabaddá lesz. A felolvasott igében is ezt akarja Jézus. Nem az a célja ezzel a felszólítással: „Adjátok el, amitek van és adjatok alamizsnát”, hogy alamizsnából élő koldusok társadalmává tegye az emberiséget, hanem az, hogy ne legyenek a Mammon rabjai, az alamizsnálkodásnál ne azt nézzék, mi marad nekem, hanem azt, hogy mire van szüksége a felebarátomnak, a többi pedig tudják rábízni az Atyára, akinek gondja van az Ő gyermekeire. Ez is egy kézzelfogható, s látható gyümölcse a Szentléleknek.

Végbement-e már rajtad és benned ez a nagy változás? A Lélek gyümölcszeként eltűnt-e belőled a kapzsiság, s elfoglalhatta-e helyét a felebaráti szeretet?

A mai ige utolsó versei így szólnak: „Legyenek a ti derekaitok felővezve... szolgálj nekik.” (35-37.v.) Ez azt mutatja, hogy:

4. Ahol a Szentlélek elkezd valakiben gyümölcsöt teremni, ott nincs többé lelki alvás, de van készenlét.

A Szentlelket még nem nyert embert a csak a földiekkel való törődés, a holnap gondja, a jövő biztosításáért folytatott kapzsi vagyongyűjtés lassan magányos álomba ringatja. Nem keresi már Isten országát, nem várja vissza a mennyből Urát. A visszajövetel elhúzódnása csak megerősíti abban a meggyőződésében, hogy ejh, ráérünk arra még! Csoda-e, hogy azután a balga szüzek sorsára jut, amikor egyszer váratlanul mégis megérkezik a ház ura!

Ahová azonban belép a Szentlélek, ott egyszerre felébred az utolsó idők iránti érdeklődés. Ott olyan lesz a keresztyén, mint az urát készenlétben váró szolga, aki feltúrta hosszú felső ruháját, derekán övvel megerősítve, hogy ha megérkezik a gazda, azonnal elébe siethessen és szolgálatára állhasson, s ne akadályozza őt ebben a felső ruhája..., aki mikor beáll az est, nem szunyókál el csendesesen a padkán, hanem szövétneket gyűjt, hogy ne kelljen majd a világosság gyűjtésével sem időt veszítenie.

Végbement-e már rajtad és benned ez a nagy változás? Felébresztett-e már a Szentlélek, s készenlétben várod-e Uradat?

Akiben mindez végbement, az megéli a legnagyobb változást. Ő akar szolgálni Istennek, s íme Ura szolgál neki. Minő csoda! Szolgává lesz az Úr és Úrrá a szolga! Ezt szeretné veled is megcsinálni a Szentlélek Úristen. Ámen.